

Բարձրագույն և Միջին Մասնագիտական Կրթության Որակի Էստոնական Գործակալության Բարձրագույն Կրթության Որակի Գնահատման Խորհուրդը որոշեց հավատարմագրել Երևանի Հայրուսակ Համալսարանը երեք տարի ժամկետով՝ երկրորդական պայմանով

Բարձրագույն Կրթության մասին Օրենքի 38 (3)-րդ կետի, Բարձրագույն և Միջին Մասնագիտական Կրթության Որակի Էստոնական Գործակալության (այսուհետ՝ <<EKKA>>) Կանոնադրության 3.7.3-րդ կետի և վերոնշյալ EKKA Կանոնադրության 3.7.1 կետում թույլատրված <<Ինստիտուցիոնալ Հավատարմագրման Ուղեցույց>> փաստաթղթի 43.5 և 43.7-րդ կետերի հիման վրա՝ EKKA Բարձրագույն Կրթության Որակի Գնահատման Խորհուրդը (այսուհետ՝ <<Խորհուրդ>>) հաստատում է հետևյալը՝

- 20.09.2018թ-ին Երևանի Հայրուսակ Համալսարանը (այսուհետ՝ <<ԵՀՀ>>) և EKKA-ն համաձայնության եկան ժամկետի շուրջ, որպեսզի իրականացնեն ինստիտուցիոնալ հավատարմագրումը:
- <<Ինստիտուցիոնալ Հավատարմագրման Ուղեցույց>> փաստաթղթի 8-րդ կետի համաձայն՝ ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման ժամանակ ուսման հետևյալ ծրագրերն են գնահատվել՝
Իրավաբանություն (Բակալավր)
Կառավարում (Մագիստրոս)
Ընդհանուր Բժշկություն (Բժիշկ)
- 27.08.2019թ-ին EKKA-ի Տնօրենն իր No 1-19/70/2019 հրամանով հավանության արժանացրեց Երևանի Հայրուսակ Համալսարանի ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման կոմիտեի (այսուհետ՝ <<Կոմիտե>>) անդամների հետևյալ կազմը՝

Հելեն Թումաս (նախագահ)	Կրթական գծով Արտահաստիքային Խորհրդատու, ՄԹ
Տանել Կերիկմելե	Տալլինի Իրավաբանական Դպրոցի Տնօրեն, Տալլինի Տեխնոլոգիայի և Տնտեսագիտության Համալսարան, Էստոնիա
Մարկ Ֆրեդերիքս	NVAO (Նիդերլանդների և Ֆլանդրիայի Հավատարմագրման Կազմակերպություն), Միջազգային Քաղաքականության համակարգող, Նիդերլանդներ
Ժակ Լանարես	Լոզանի Համալսարան, Փոխնկատուր, Շվեյցարիա
Անդրեա Օլսեսկի	Ավստրալի Գրացի Բժշկական Համալսարանում Անեսթեզիոլոգիայի Պրոֆեսոր: Դոկտորանտուրայի նախկին դեկան, Գրացի Բժշկական Համալսարան: Նախկին տնօրեն, Թոքերի Անոթային Հետազոտության՝ Լյուդվիգ Բուցմանի Ինստիտուտ Ավստրիա:
Արուս Հարությունյան	Հայաստանի Պետական Տնտեսագիտական Համալսարան, Մագիստրատուրայի ուսանող, Հայաստան
Դավիթ Ղազարյան	ԵՊԲՀ-ի դոցենտ, Ախտաֆիզիոլոգիայի Բաժին Երևանի Պետական Բժշկական Համալսարանի Պրակտիկայի բաժնի Ղեկավար, Հայաստան
- ԵՀՀ EKKA Բյուրոյին ներկայացրեց ինքնագնահատման հաշվետվություն 10.07.2019 թ., իսկ գնահատման համակարգողը այն փոխանցեց Կոմիտեին 11.07.2019թ-ին:
- 10-13.09.2019թ. գնահատման այցելություններ եղան ԵՀՀ-ում:

6. Կոմիտեն նախնական գնահատման իր հաշվետվությունն ուղարկեց EKKK Բյուրոյին 22.10.2019թ-ին, EKKK-ն մեկնաբանությունների համար այն ԵՀՀ-ին փոխանցեց 22.10.2019թ-ին, իսկ ԵՀՀ-ն իր պատասխանն առաքեց 4.11.2019թ-ին:
7. Կոմիտեն ներկայացրեց գնահատման իր վերջնական հաշվետվությունը EKKK Բյուրոյին 11.11.2019թ-ին: Գնահատման այդ հաշվետվությունը որոշման անբաժանելի մասն է կազմում և հասանելի է EKKK կայքում:
8. Խորհրդի Քարտուղարը ԵՀՀ ինքնագնահատման հաշվետվության հետ միասին Խորհրդի անդամներին փոխանցեց Կոմիտեի գնահատման վերջնական հաշվետվությունը 11.11.2019թ-ին:
9. Կոմիտեն ներկայացրեց ստանդարտների հետևյալ գնահատումները՝

Ստանդարտ	Գնահատում
Ռազմավարական կառավարում	Չի համապատասխանում պահանջներին
Ռեսուրսներ	Մասամբ է համապատասխանում պահանջներին
Որակի Մշակույթ	Մասամբ է համապատասխանում պահանջներին
Ուսումնական Բարոյագիտություն	Մասամբ է համապատասխանում պահանջներին
Միջազգայնացում	Մասամբ է համապատասխանում պահանջներին
Դասավանդող Կազմ	Մասամբ է համապատասխանում պահանջներին
Ուսումնական Ծրագիր	Մասամբ է համապատասխանում պահանջներին
Սովորել և դասավանդել	Մասամբ է համապատասխանում պահանջներին
Ուսանողի Գնահատում	Մասամբ է համապատասխանում պահանջներին
Սովորելու Գործընթացին Նպաստող Համակարգեր	Մասամբ է համապատասխանում պահանջներին
Հետազոտություն, Զարգացում և/կամ այլ Ստեղծարար Գործունեություն	Չի համապատասխանում պահանջներին
Հասարակությանը մատուցվող Ծառայություն	Մասամբ է համապատասխանում պահանջներին

10. Խորհուրդը՝ ներկա գտնվող 9 անդամով, քննարկեց ստացված այս փաստաթղթերը 22.11.2019թ-ի իր նիստի ժամանակ և, գնահատման հաշվետվության հիմա վրա՝ որոշեց մատնացույց անել հետևյալ ուժեղ կողմերը, բարելավման ոլորտները, ինչպես նաև ԵՀՀ-ին առնչվող խորհուրդները:

10.1. ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ

Բարելավման ոլորտները և խորհուրդները

- 1) ՌՊ (Ռազմավարական Պլան)-ն ունի 11 նպատակ, որոնցից չորսը կապված է աղբյուրներին, երեքը՝ ներքին և արտաքին հաղորդակցությանը, երկուսը՝ դասավանդմանը, իսկ մեկը՝ հետազոտությանը: Յուրաքանչյուր նպատակ ունի մի շարք ցուցիչներ, ինչնիցե, խորհուրդը չկարողացավ գտնել սրանց համար թիրախների ոչ մի ապացույց ոչ փաստաթղթերում, ոչ էլ վերադաս անձնակազմի և ղեկավարող մարմնի հետ քննարկումներում: ԵՀՀ-ը պետք է մշակի ամբողջովին մտածված ռազմավարական պլաններ, որոնք հիմնված են խորը և ապացույցների վրա հիմնված վերլուծության վրա, որոնք ներառում են կոկրետ թիրախներ, որպեսզի

երաշխավորեն, որ նախապատվությունները պարզորեն նույնականացված են, և որ նպատակները սահմանափակ են: Սրա միջոցով դրանց հասնելը պարզորեն կցուցադրվի:

- 2) ՌՊ-ի կենտրոնացումն ինստիտուցիոնալ մակարդակով է, խորհուրդը չտեսավ ոչ մի ռազմավարական պլան, որը մշակվել է գործունեության գլխավոր ոլորտների համար՝ ներառյալ հետազոտությունը, միջազգայնացում, ուսանելը և ուսուցանելը, ռեսուրսները և հասարակության մատուցվող ծառայությունը: Հետազոտության, ուսանելու և ուսուցման, միջազգայնացման, ինչպես նաև հասարակությանը մատուցվող ծառայության հիմնական ոլորտների համար կենտրոնացված ռազմավարական պլանների բացակայությունը ԵՀՀ-ի ռազմավարական կառավարման նշանակալից թուլություն է: Խորհուրդը գտավ, որ սրանց բացակայությունը ներգործել է հարակից ստանդարտների վրա, որտեղ կա ռազմավարական մոտեցման ոչ բավարար զարգացում, որը հանգեցրել է այս ոլորտներից յուրաքանչյուրի թուլությանը: ԵՀՀ պետք է մշակի ռազմավարական պլաններ իր հիմնական ոլորտներից յուրաքանչյուրի համար, որոնք համապատասխանում և մտնում են Համալսարի հիմնական նպատակների մեջ:

- 3) Խորհուրդը հարցազրույցների իրենց վերլուծությունից և փոկոնեկտորների, ինչպես նաև ԵՀՀ ղեկավարության մյուս անդամների դերերի իրենց ուշադիր ուսումնասիրությունից եզրակացրեց, որ ռազմավարական պլանավորումը և զարգացման գործընթացը օգուտ կբաղեին Համալսարանում հետևողական փոխըմբռնումից, ինչպես նաև կենտրոնական և ֆակուլտետային մակարդակում ավելի ակադեմիական առաջնորդությունից: Սա կհիմնավորվեր որոշում կայացնող կառույցի վերանայմամբ, ինչպես նաև փոխոնեկտորների դերերի վերանայմամբ և ստուգմամբ, որոնք, ըստ աշխատանքի նկարագրությունների, մասնավորապես Փոխոնեկտորի Կրթական Գործերի նկարագրությունները, ունեն ավելի շատ համակարգող և վարչական գործառույթ, քան ռազմավարական և առաջնորդության դեր: •

ԵՀՀ պետք է ապահովի անձնակազմի զարգացում՝ ռազմավարական պլանավորման համար, որպեսզի երաշխավորի, որ գործընթացում ներգրավվածներն ունեն համապատասխան կարողություններ և հմտություններ:

- 4) Միջին ժամկետով և կարճաժամկետ գործողության պլաները նշում են գործողությունները, ներգրավվածներին և վերջնաժամկետները: Խորհրդի համար պարզ չէր, թե ով էր կրում առաջնակի պատասխանատվությունը յուրաքանչյուր կոնկրետ գործողության ժողովի վերահսկողության համար: Խորհուրդը չկարողացավ գտնել ավելի մանրամասն գործողության պլանների որևէ փաստարկ, այնպիսին ինչպիսիք են նպատակներին հասնելու համար պահանջվող ժամանակի, փողի և անձնակազմի ռեսուրսների նույնականացումը: ԵՀՀ-ն պետք է մշակի ավելի մանրամասն գործողության պլաններ, որպեսզի երաշխավորի, որ ռեսուրսները (մարդկային, ֆինանսական, ժամանակային, ենթակառուցվածքային) հասանելի են՝ տվյալ վերջնաժամկետում սահմանված թիրախներին հասնելու, ինչպես նաև երաշխավորելու համար, որ յուրաքանչյուր նպատակի համար պատասխանատու անձը նշված է:

Հետագա զարգացման համար առաջարկություններ

- 1) ԵՀՀ-ին խորհուրդ է տրվում նախապատրաստել օրգանոգրամ, որը պարզորեն նշում է համալսարանի կառուցվածքը, որոշում կայացնող մարմիններին և ենթակայության կարգն այնպես, որ շահագրգիռ բոլոր կողմերին պարզ լինի:

10.2. ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Ուժեղ կողմերը

- 1) Արելյանի տարածքում գտնվող նոր շենքը, որն ապահովում է ժամանակակից հարմարություններ բժշկության ոլորտում գործնական աշխատանքի համար:
- 2) Արդյունավետ համագործակցություն, որը ԵՀՀ-ն է հաստատել մի քանի կլինիկաների հետ՝ բժշկական ոլորտի ուսանողներին գործնական հմտություններ սովորեցնելու համար, ինչպես նաև օրինական կլինիկայի ապահովում:

Բարելավման ոլորտները և խորհուրդները

- 1) ԵՀՀ-ն ապահովում է մասնագիտական զարգացման մի շարք գործունեություններ ուսումնական անձնակազմի համար: Այդուհանդերձ, խորհրդի համար պարզ չէր, թե ինչ համակարգեր են առկա, որպեսզի երաշխավորեն ուսումնական անձնակազմի պահանջների և ձգտումների համակարգային նույնականացումը, և թե ինչպես են դրանց հասնում: Վարկանիշային անձնակազմի համար սխեմա է ներկայացվել: Ինչնից, փաստը, թե ինչ աստիճան էր այն մշակվել, հաստատուն չէր. անձնակազմի որոշ անդամներ հասկանում էին, որ սխեման դեռևս մշակման փուլում է: ԵՀՀ-ն պետք է հետագայում համակարգի անձնակազմի զարգացման գործընթացները, որպեսզի երաշխավորի, որ գործունեությունները նպաստում են նոր գիտելիքի, հմտությունների և պահվածքի բարելավմանը:
- 2) ԵՀՀ-ն պետք է հետագայում բարելավի աշխատողների վարձատրության սկզբունքների թափանցիկությունը և ըմբռնումը: Խորհուրդը բավարար փաստ չունեւ, որպեսզի ցույց տար, որ վարկանիշը կապված է վարձատրության հետ: Անձնակազմի կատարողականության չափանիշները պետք է ներառեն և՛ միջազգային և՛ հետազոտական գործունեություն: Թափուր աշխատատեղ զբաղեցնելիս այս չափանիշները պետք է հաշվի առնվեն:
- 3) Գրադարանը սահմանափակված է չափով և ներառում է հիմնական տեքստերի մի շարք բազմաքանակ օրինակներ: Խորհրդի այցելության ժամանակ ԵՀՀ-ն սկսել էր էլեկտրոնային գրադարանի ռեսուրսներում ներդրումներ կատարել: Հասանելիությունը դեռևս շատ վաղ փուլերում էր և չէր ապահովում բավարար չափով մուտք արվեստի վիճակին էլ-դասագրքերին կամ նվիրված ծրագրերին, մասնավորապես անգլերենով: ԵՀՀ-ն պետք է կենտրոնացնի ներդրումները գրադարանում, որպեսզի ընդլայնի թվային ռեսուրսները՝ ուսանողների ուսանելու օգտի համար անձնակազմի կողմից էլ-ուսուցման հնարավորությունների օգտագործման նպատակով:
- 4) Մեծացնել ԵՀՀ-ում հետազոտական աշխատանքին նվիրված բյուջեն և հաստատել պաշտոնական հարաբերություններ Հայաստանում գտնվող հետազոտական հաստատության հետ, որպեսզի բարելավվի հետազոտության արդյունքը, այսպիսով՝ ակնհայտ լինելը:

Հետագա զարգացման համար առաջարկություններ

- 1) Խորհուրդ է տրվում, որ ԵՀՀ-ն վերանայի իրավաբանական ծրագրի ռեսուրսները, որպեսզի երաշխավորի, որ ռեսուրսները և ուսուցման միջավայրը բավարարում են ժամանակակից իրավաբանական կրթության պահանջները:

10.3. ՈՐԱԿԻ ՄՇԱԿՈՒՅԹ

Ուժեղ կողմերը

- 1) Որակի ենթակառուցվածքի հետագա զարգացում՝ ներառյալ Կրթության Որակի Ապահովման Միավորի (ԿՈԱ) աճը, և որակի դերի հաստատումը յուրաքանչյուր ֆակուլտետում և վարչական միավորում:
- 2) Կրթության Որակի Ապահովման Ձեռնարկի թողարկումը:
- 3) Վերանայման գործընթացում արտաքին փորձագետների ներգրավումը, ուսուցման ծրագրերի հաստատումը, ինչպես նաև նրանց նշանակմանը նպաստող փաստաթղթերը, նրանց դերերի շրջանակը:

Բարելավման ոլորտները և խորհուրդները

- 1) Պարզ չէ, թե ԿՈԱ-ի նպատակներն ինչպես են հարաբերվում ՌՊ-ի նպատակներին, ոչ էլ պարզ է, թե ինչպես են դրանք վերահսկվում: Խորհուրդը տեղեկացավ, որ չնայած որ կան ԿՈԱ-ի համար կարճաժամկետ և միջին ժամկետով պլաններ, այցելության ժամանակ բարելավման վերաբերյալ ոչ մի հաշվետվություններ չեն ներկայացվել: Ի հավելումն, նպատակները չեն

ձևավորվում այն ձևով, որը որ հնարավորություն է տալիս դրանց առաջընթացը պարզորեն հետագծվի կամ էլ դրանց հասնելը օբյեկտիվ կերպով ցուցադրվի: Անհրաժեշտ է, որ ԵՀՀ-ն երաշխավորի, որ ԿՈԱ-ն ղեկավարում է Համալսարանում՝ վերանայելով նպատակներին հասնելուն ուղղված իր կառուցվածքը, արդյունավետությունը և առաջընթացը:

- 2) ԵՀՀ-ն պետք է երաշխավորի, որ շահագրգիռ խմբերին ուղղված հարցաշարերի բաշխումը և վերլուծությունը կայուն և ճշգրիտ է: Այցելության ժամանակ մի շարք հետազոտություններ և հարցաշարեր են մշակված եղել, ինչպես նաև բաշխված մի շարք շահագրգիռ կողմերին: Մի շարք շահագրգիռ կողմերի հետ քննարկումներից՝ ներառյալ արտաքին շահագրգիռ կողմերը, պարզ էր, որ բաշխումը սահմանափակ և ոչ հստակ էր, ինչպես նաև եկամտի թիվը ցածր էր: Հետազոտությունների վերլուծության հաշվետվություններն որոշակիորեն պարզունակ են, ինչպես նաև հնարավոր չէր, որ խորհուրդը պարզեր, թե ինչպես են սրանք ներգործել ապահովման վրա:
- 3) Խորհուրդը չտեսավ ոչ մի ապացույց, որ հետադարձ կապ է պահպանվում շահագրգիռ խմբերի հետ, որպեսզի տեղեկացվեն հետազոտության արդյունքների, ինչպես նաև հետազոտության հետ կապված գործողությունների վերաբերյալ: Այլ կերպ ասած, հետադարձ կապի շղթայի փակում չկա: ԵՀՀ-ն պետք է մշակի գործընթաց՝ հետադարձ կապի շղթան փակելու համար, որպեսզի երաշխավորի, որ շահագրգիռ կողմերը տեղյակ են իրենց հետադարձ կապին ուղղված գործողությունների վերաբերյալ:
- 4) ԵՀՀ-ն պետք է թարմացնի Կրթության Որակի Ապահովման Ձեռնարկը (ԿՈԱՁ), որպեսզի երաշխավորի, որ այն ճշգրտորեն անդրադարձնում է կառուցվածքը և գործընթացները, որոնք առկա են Համալսարանում, որպեսզի շահագրգիռ բոլոր կողմերը սրանց մասին պարզ պատկերացում ունենան:
- 5) ԿՈԱ պարտականությունները ներառում են ծրագրի զարգացման և վերանայման գործընթացը: ԿՈԱՁ-ն մանրամասն նշում է ծրագրի վերանայման գործընթացը: Ինչնից, խորհուրդը չտեսավ պաշտոնականացված փաստարկ, թե ինչպես են այս վերանայումները կատարվել և գնկուցվել, ոչ էլ պարզ էր, թե ուսուցման որ ծրագրերն են ենթակա եղել նկարագրված վերանայման գործընթացին: ԵՀՀ պետք է երաշխավորի, որ գործընթացները կիրառվում են, և որ սրանք ամբողջովին փաստաթղթավորվում են, որպեսզի երաշխավորվի, որ վերանայումները ծառայում են ծրագրի բարելավման նպատակներին:

10.4. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԲԱՐՈՅԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Քարեզավման ոլորտները և խորհուրդները

- 1) Եվրոպայի Խորհուրդը խորհուրդ է տալիս, որ բարոյական կանոններին պետք է ուղեկցեն քաղաքականությունները, ընթացակարգերը և կանոնակարգերը, որոնք անհրաժեշտ են բարոյական կանոնների արդյունավետ կիրառման երաշխավորման համար: Խորհուրդը չկարողացավ գտնել ապացույց, որպեսզի ցույց տա, որ ԵՀՀ-ում համապատասխան քաղաքականություններ և ընթացակարգեր են գործում՝ բարոյական կանոնների կիրառումը երաշխավորելու համար: ԵՀՀ-ն պետք է մշակի համապատասխան և տեղին քաղաքականություններ՝ տեղեկություն հայտնողներին, հակակոռուպցիային և կաշառակերությանը, ոչ խտրականությանն և հակա-ռոնտգոյությանն, զրագողությանն ու հետազոտական ամբողջականությանն առնչվող բարոյական կանոնների կիրառումը երաշխավորելու համար:
- 2) Խորհուրդը նշեց, որ ղեկանները Էթիկայի Կոմիտեի (ԷԿ) անդամներ են, չնայած որ սա կարող է խոչնդոտել ԷԿ-ի քննարկումներին և որոշում կայացնելու գործընթացին դասավանդող կազմի և ուսանող անդամների ամբողջական մասնակցությանը: Քանի որ ԷԿ խորհուրդ է տալիս վերադաս ղեկավար կազմին, որ ավելի լավ կարելի էր խուսափել շահերի հավանական բախումներից, եթե վերադաս ղեկավար կազմի անդամները ԷԿ-ի անդամներ չլինեին: Խորհուրդ է տրվում, որ ԵՀՀ-ն վերստին քննարկի Էթիկայի Կոմիտեի անդամակցությունը,

որպեսզի երաշխավորի որ այն ունի ներկայացություն դասավանդող կազմից և ուսանողներից: ԵՀՀ-ն պետք է որդեգրի շահերի բախման ընթացակարգ Էթիկայի Կոմիտեի համար, որպեսզի երաշխավորի բարձրացված հիմնահարցերի արդար լուծումը:

- 3) ԷԿ-ն հանդիպում է տվյալ դեպքի հետ կապված, երբ բողոք կա, և միայն մեկ դեպքով է գործ ունեցել: Ներկա պահին բարոյական հարցերին վերաբերող բողոքները պետք է ներկայացվեն Ռեկտորին նախքան ԷԿ-ի կողմից դրա քննարկումը: Սա ոչ անհրաժեշտ պատճառ է դառնում բողոքներ ներկայացնելիս: Խորհուրդ է տրվում, որ ԵՀՀ-ն վերանայի Էթիկայի Կոմիտեի գործունեությունն այնպես, որ այն ավելի կանոնավոր հանդիպումներ ունենա, ժողովների արդյունքները թափանցիկ լինեն, հնարավոր լինի բողոքներն անմիջապես Կոմիտեին ուղղել:
- 4) Ուսումնական կազմի հետ քննարկումներից խորհուրդը տեղեկացավ, որ գրագոռությունը Հայաստանի բարձրագույն կրթության մեծ խնդիր է: Խնդրի չափի գիտակցումից բացի՝ ԵՀՀ-ն տեղում համակարգ չունի, այնպիսին, ինչպիսիք է հայտնաբերման ծրագիրը, որը նախատեսված է ուսումնական կեղծարարությունը կամ գրագոռությունը հայտնաբերելու համար: Ուսումնական կազմը գիտակցեց, որ գրագոռությունը կարող է տեղի ունենալ, սակայն խնդրի հետ գործ ունենալու լուծումներ չկարողացավ առաջարկել: Խրախուսվում է, որ ԵՀՀ-ն քննարկի, արդյոք Էթիկայի վերաբերյալ դասընթացը կարող է դառնալ ուսանողների դասագույցակի պարտադիր մասը, բարոյական հարցերը քննարկելու համար դասավանդող կազմին դաս ներկայացնի, ուսումնական գրագոռության չափերի նվազեցման ուղղությամբ աշխատի:

Հետագա զարգացման համար առաջարկություններ

- 1) Ուսումնական խարդախության տաս դեպք է գրանցվել 2016թ-ից: Քննարկումներում ոչ ուսանողները, ոչ էլ դասավանդող անձնակազմը այս դեպքերի մասին տեղեկացված չէին: Խրախուսվում է, որ ԵՀՀ-ն դասեր անցկացնի ուսումնական ազնվության/խարդախության վերաբերյալ Համալսարանի բոլոր ֆակուլտետների համար, ընդլայնի դասարանի՝ Էթիկայի Կանոնների բոլոր ասպեկտները ներառող հեռանկարը:

10.5. ՄԻՋԱԶԳԱՅՆԱՑՈՒՄ

Ուժեղ կողմերը

- 1) Միջազգային ուսանողության թվաքանակի աճի հարցում հաջողությունը:
- 2) Պրոակտիվ ձևը, որով դասավանդող կազմը բավարարում է միջազգային ուսանողների պահանջները:

Քաղաքական ոլորտները և խորհուրդները

- 1) ԵՀՀ-ն որդեգրեց <<Միջազգայնացման Քաղաքականություն և Ռազմավարություն>> 2016-2020թթ. համար: Ռազմավարության փաստաթուղթը ներառում է տեսլականը, սկզբունքները, նպատակները և այդ նպատակներին հասնելու ճանապարհները: Ինչնիցե, բոլոր այս տարրերը ձևավորվում են ընդհանուր ձևով: Այս ընդհանուր ձևակերպումները հնարավոր չեն դարձնում չափել նպատակներին հասնելը: Նպատակների և դրանց հասնելու ճանապարհների միջև հարաբերությունը չի բացատրվում, և նպատակներին հասնելու ճանապարհները հաճախ ձևակերպվում են որպես հավելյալ նպատակներ: ԵՀՀ-ն պետք է մշակի համահունչ միջազգայնացման քաղաքականություն՝ պարզ և չափելի նպատակներով, և կապակցված ու իրատեսական գործողության պլան:
- 2) ԵՀՀ-ն պետք է երաշխավորի, որ քաղաքականությունը ներառում է ուսանողների և դասավանդող կազմի միջազգային շարժը և կրթության որակի վրա սրանց ներգործությունը: Քաղաքականությունը պետք է նաև ներառի նպատակներ՝ միջազգային գործընկերությունների, լեզվի տիրապետության, միջազգային իրազեկության և կարողությունների հետ կապված:
- 3) Քաղաքականության նպատակները և առչվող նպատակները պետք է հսկվեն և գնահատվեն, իսկ դրանից բխող բարելավումները պետք է պաշտոնական կերպով գրառվեն:

- 4) Խորհուրդ է տրվում, որ ԵՀՀ-ն նշի շարժի հնարավորությունները, հատկապես ուսանողների միջազգային շարժի համար:

Հետագա զարգացման համար առաջարկություններ

- 1) Խորհուրդը խորհուրդ է տալիս ԵՀՀ-ին քննարկել լեզվի դասընթացները պարտադիր դարձնելու հարցը, որպեսզի բոլորը, որոնք դասավանդում կամ ոգեշնչում են դասավանդել անգլերենով, անգլերենի իրազեկության համապատասխան մակարդակ ունենան:
- 2) Խորհուրդը ԵՀՀ-ում ուսանողների և դասավանդող կազմի միջմշակութային իրազեկության բարձրացմանն ուղղված քաղաքականության կամ ռազմավարության, ինչպես նաև ուսանողների և դասավանդող կազմի միջմշակութային իրազեկության և կարողության բարձրացմանն ուղղված դասընթացի ոչ մի ապացույց չտեսավ: ԵՀՀ-ն պետք է նաև քննարկի այս դասավանդող կազմի միջմշակութային իրազեկության վերաբերյալ դասընթացի մշակումը, որպեսզի նպաստի միջազգային, միջմշակութային միջավայրում արդյունավետ դասավանդմանը:
- 3) Խորհուրդը խորհուրդ է տալիս, որ ԵՀՀ-ն քայլեր անի, որպեսզի հեշտացնի բժշկական ոլորտի միջազգային ուսանողների ներգրավումն ավելի լայն ԵՀՀ համայնք: ԵՀՀ- կարող էր նաև ցանկություն հայտնել և քննարկել միջազգային դասասենյակի հնարավորությունները, որտեղ հայ և միջազգային ուսանողները նստում են միասին և սովորում մեկը մյուսից:
- 4) ԵՀՀ-ն ունի Միջազգային Հարաբերությունների փոքր բաժին, որը նախ և առաջ կենտրոնացված է միջազգային գործընկերությունների և քաղաքականության, քան թե միջազգային ուսանողներին աջակցություն ցուցաբերելու վրա: Խորհուրդը խորհուրդ է տալիս, որ ԵՀՀ-ն ընդլայնի Միջազգային Հարաբերությունների Բաժնի գործառնությունները միջազգային գրասենյակ, որը շարունակ աջակցում է միջազգային ուսանողներին և դասավանդող կազմին, ինչպես նաև միջազգային շարժին մասնակցող (կամ մասնակցել ցանկացող) ցանկացած անձի:

10.6. ԴԱՍԱՎԱՆԴՈՂ ԿԱԶՄ

Ուժեղ կողմերը

- 1) Դասավանդող կազմի հմտություններով և փորձով ուսանողի բավարարվածության բարձր մակարդակ:
- 2) Համալսարանի հետազոտական հենքի մշակման համար դոկտորատուրայի ուսանողներին հավաքագրող և աջակցող ռազմավարական քայլը:
- 3) Դասավանդող կազմի պարտավորությունը և խանդավառությունը:

Բարելավման ոլորտները և խորհուրդները

- 1) Դասավանդման կազմի հետ քննարկման ժամանակ խորհուրդը գտավ դասավանդող կազմի վարկանիշային կարգավորման կիրառման վերաբերյալ անկայուն հայացքներ: Կազմի մի մասը զեկուցեց, որ հասկանում է, որ համակարգ է մշակվում, սակայն չի մասնակցել գործընթացին, մյուսները նշեցին, որ գործընթացն անկայուն կերպով գործադրվել է: ԵՀՀ-ն պետք է գործադրի վարկանիշային համակարգը և վերանայի դրա արդյունավետությունը, որպեսզի երաշխավորի, որ այն աջակցում է դասավանդող կազմի զարգացմանը թափանցիկ և հետևողական ձևով:
- 2) Խորհուրդը չտեսավ ոչ մի ապացույց, որը կնշեր որակավորումները կամ հավատարմագիրը, որոնք ակնկալվում են միջազգային կամ այցելող դասավանդող կազմի համար: Խրախուսվում է, որ ԵՀՀ-ն միջազգային և այցելող կազմի նշանակման համար բացահայտ և կայուն չափանիշեր սահմանի՝ դասավանդող կազմի նշանակման վերաբերյալ համապատասխան կանոնակարգով:
- 3) ԵՀՀ-ն պետք է ներդրումներ կատարի դասավանդող կազմի զարգացման գործում՝ կապված, մասնավորապես, ըմբռնման բարելավմանը և ուսանողակենտրոն ուսուցման կիրառմանը,

թվային տեխնոլոգիաների կիրառմանը, ինչպես նաև միջառարկայական և միջմշակութային համագործակցության զարգացմանը:

Հետագա զարգացման համար առաջարկություններ

- 1) Խրախուսվում է, որ ԵՀՀ- շարունակի դոկտորատուրայի ուսանողների հավաքագրման գործընթացը, որը ծառայում է Համալսարանի երկարաժամկետ դասավանդմանը և հետազոտական նպատակներին:
- 2) Խորհուրդ է տրվում, որ Իրավաբանության Ֆակուլտետը զարգացնի դասավանդող կազմի մարմնի զարգացման կայունության պլան, որը պետք է ներառի դոկտորատուրային ուսանողների տեղեր: Խրախուսվում է, որ Իրավաբանության Ֆակուլտետը դասավանդող կազմի թվային հմտությունների բարելավման քաղաքականություն մշակի:

10.7 ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Ուժեղ կողմերը

- 1) Ուսումնական ծրագրերի զարգացման և վերանայման համար պարգորեն փաստաթղթավորված գործընթացներ կան, որոնք ներառում են արտաքին փորձագետների ներգրավմա պարզ ուղեցույց:
- 2) Ուսանողի աշխատանքային ծանրաբեռնածություններն իրատեսական են և հնարավոր են դարձնում ծրագրերի նպատակների իրականացումը:

Բարելավման ոլորտները և խորհուրդները

- 1) Միշտ չէ, որ պարզ էր, թե ինչպես է շահագրգիռ կողմերից հետադարձ կապը դուրս եկել, և թե որքան համակարգային էր գործընթացը եղել: Խորհրդի կողմից հանդիպած արտաքին շահագրգիռ կողմերը կարող էին տրամադրել տրված հետադարձ կապի օրինակներ, օրինակ, ուսանողների SS հմտությունների զարգացման անհրաժեշտությունը, այսպիսով ավարտելիս նրանք ավելի պատրաստ կլինեին աշխատանքի համար: Պարզ չէր, թե ինչպես և արդյոք այս հետադարձ կապին պատասխանել էին: Խորհրդի կողմից հանդիպած շահագրգիռ կողմերից ոչ մեկը չէր ստացել ուսումնասիրություն, որտեղ ուսումնական ծրագրերի բովանդակության վերաբերյալ հետադարձ կապ պահանջված լիներ: ԵՀՀ-ն պետք է երաշխավորի, որ շահագրգիռ կողմերից հետադարձ կապը՝ թե՛ ներքին և թե՛ արտաքին, համակարգայնորեն հավաքվում, վերլուծվում և վերանայվում է այնպես, որ կատարվող փոփոխությունները թափանցիկ և տեսանելի են շահագրգիռ բոլոր կողմերի համար:
- 2) Կամընտրական դասընթացների թիվը տարբեր է՝ առարկայի ոլորտից ելնելով: Որոշ ոլորտներում, օրինակ, կառավարման մագիստրատուրայում, ուսանողները զգում էին, որ ի վիճակի են հարմարեցել իրենց ծրագիրը՝ իրենց իսկ շահերն անդրադարձնելու համար: Մյուս ոլորտներում, օրինակ, իրավաբանության, կամընտրական ծրագրերը սահմանափակ են: ԵՀՀ-ն պետք է երաշխավորի, որ ուսումնական ծրագրերն առաջարկում են կամընտրական դասընթացների համապատասխան և տեղին շարք, որով հնարավոր է բավարարել արտաքին աշխատանքային շուկայի պահանջները:
- 3) Խորհուրդը գտավ որոշակի վարիացիա՝ առարկայի ոլորտների միջև ուսուցման արդյունքների արտաբերման և կենտրոնացման հետ կապված: Օրինակ, բժշկության ոլորտում ուսուցման արդյունքները պարզորեն սահմանված և տեղին են: Մյուս ոլորտներում՝ ներառյալ իրավաբանության աստիճանը և կառավարման մագիստրատուրան, խորհուրդը գտավ, որ ուսուցման արդյունքներին բավարար կենտրոնացում չի հատկացվել, նրանք նկարագրված էին գործընթացի տեսանկյունից, քան թե արդյունքի, և որ ծրագրի հմտության տարրերին համապատասխան անդրադարձ չի եղել: ԵՀՀ-ն պետք է երաշխավորի, որ բոլոր

դասընթացներում առկա է ուսուցման արդյունքներին ուղղված ուշադրություն, դրանք կոնկրետ են և ներառում են հմտություններին առնչվող արդյունքներ:

- 4) ԵՀՀ-ն պետք է երաշխավորի, որ ծրագիրը կանոնավոր վերանայվում է, համակարգայնորեն և ամբողջովին փաստաթղթավորվում, արդյունքներին մասին էլ շահագրգիռ կողմերը տեղեկացվում են:
- 5) ԵՀՀ-ն պետք է հսկի շրջանավարտների առաջընթացը և կարիերայի ուղիները, օգտագործի մշտադիտարկման արդյունքները, որպեսզի մշակի ուսումնական ծրագիրը:
- 6) Բարձրագույն կրթության ծրագրերի գլխավոր հատկանիշն այն է, որ ուսումնական պլանը պետք է հետազոտական աշխատանք ներառի: Ծրագրի մշակման ցուցումը այս կարևոր չափանիշը չի ներառում: Համակարգային մոտեցման ապացույց չկա, որը որ կերաշխավորի, որ ծրագրերը իսկապես անդրադարձնում են ուսումնական պլանի ներկայիս հետազոտական աշխատանքների համապատասխան կողմերը: ԵՀՀ-ն պետք է երաշխավորի, որ ներկայիս հետազոտական աշխատանքը համակարգայնորեն տեղեկացնում է ուսումնական ծրագրերի մշակումը:

Հետագա զարգացման համար առաջարկություններ

- 1) Խորհուրդ է տրվում, որ Բժշկության Ֆակուլտետը նպաստի հմտությունների նմանակման կենտրոնի հետագա զարգացմանը՝ բժշկական ոլորտի ուսումնական պլանի օգտի համար:
- 2) Խորհուրդ է տրվում, որ ԵՀՀ-ն ընդլայնի Իրավաբանության ուսումնական պլանի շրջանակը՝ ներառելով համեմատական իրավաբանություն և իրավաբաններին հանդիպող մարտահրավերները՝ օրինակ գլոբալացման և թվայնացման հետ կապված, որպեսզի երաշխավորի, որ ծրագիրը մրցունակ և կոսմոպոլիտական է: Ծրագիրը կշահեր դասընթացների վերանայումից, որով կերաշխավորեր, որ բովանդակությունը տեղի է, իսկ դասընթացների վերնագիրն արտացոլում է բովանդակությունը:

10.8. ՈՒՏԱՆԵԼ և ՈՒՍՈՒՑԱՆԵԼ

Ուժեղ կողմերը

- 1) Ուսանողից հարցազրույց վերցնելիս տված ուշադրությունը՝ ուսանողական մարմնի կազմավորման համար կայուն հիմք ապահովելու համար:
- 2) Ուսման բոլոր ծրագրերում տեղավորումը, որը նպաստում է ուսանողների անհատական պահանջներին և մշակում է նրանց աշխատանքին առնչվող հմտությունները:

Բարելավման ոլորտները և խորհուրդները

- 1) Խորհուրդ է տրվում, որ ԵՀՀ-ն երաշխավորի, որ ընդունելության չափանիշները և դրանց ղիմելու գործընթացները կայուն, պարզ և թափանցիկ են բոլոր ֆակուլտետներում և շահագրգիռ բոլոր կողմերի համար:
- 2) Կրթական Մեթոդական Բաժինը (ԿՄԲ) խորհրդին ներկայացրեց ուսանողակենտրոն մոտեցման բավականին պարզ սահմանում, որը ներառում է ուսանողների առավելագույն ներգրավվածության պահանջ, որպեսզի ուսանողներին տեղավորեն կենտրոնում և օգտագործեն ինտերակտիվ մեթոդներ: Դասավանդող կազմը նույնպես կարող էի արտաբերել այս նույն, բավականին պարզ սահմանում: Խորհուրդը չլսեց ոչ մի ապացույց այն բանի, թե ինչպես են ուսուցման արդյունքները կամ գնահատման պրակտիկաները փոխվել ուսանողակենտրոն մոտեցում որդեգրելու տեսակետից: ԵՀՀ-ն պետք է երաշխավորի, որ ֆակուլտետներում առկա է ուսանողակենտրոն ուսուցման խորը և ընդհանուր ըմբռնում:
- 3) Ընդհանուր առմամբ խորհուրդը հաշվի առավ, որ սովորելու և սովորեցնելու տեսակետից ուսանողակենտրոն մոտեցման ըմբռնումը դեռևս բավականին սահմանափակ է ԵՀՀ-ում, և որ դեռևս որոշակի ճանապարհ կա անցնելու, որպեսզի հասնեն ցանկալի օրյեկտիվ <<ամբողջովին արմատական>> ուսանողակենտրոն ուսուցմանը: ԵՀՀ-ն պետք է ներդրում կատարի դասավանդող կազմի բարելավման գործում, որպեսզի նպաստի ուսանողակենտրոն

մտեցման գործադրմանը, ինչպես նաև ապահովի Համալսարանում փորձի կիսման կառուցվածքային հնարավորությունները:

- 4) Քննարկումից և ռեսուրսների վերանայումից փաստը ցույց տվեց շատ սահմանափակ ըմբռնում այն բանի, թե ինչպես կարող են թվային տեխնոլոգիաներն օգտագործվեն, որպեսզի լավացնեն ուսանելուն ու ուսուցանելը, և, մասնավորապես, աջակցեն ուսանողակենտրոն ուսուցմանը: Խորհուրդը եզրակացրեց, որ ուսանելուն և ուսուցմանն ուղղված թվային մտեցումների օգտագործումը և դրանց աջակցելու ռեսուրսները դեռևս շատ ռոտինային են ԵՀՀ-ում: ԵՀՀ-ն պետք է ձևավորի թվային տեխնոլոգիաների օգտագործման ինստիտուցիոնալ ըմբռնում, որպեսզի աջակցի ուսանելուն և ուսուցանելուն և դրանց բարելավման համար ռեսուրսներ տրամադրի:

3.9. ՈՒՍԱՆՈՂԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ

Ուսանողները

- 1) Ուսանողները զեկուցեցին, որ ստացել են դասավանդող կազմից օգտակար հետադարձ կապ՝ իրենց գնահատումների վերաբերյալ: Հետադարձ կապը կարող է լինել գրավոր կամ բանավոր: Ուսանողները շատ երախտապարտ էին, որ դասավանդող կազմը հասանելի և պատրաստակամ է իրենց գնահատումների վերաբերյալ հետադարձ կապ ապահովի:
- 2) Դասավանդող և վարչական կազմն ուսանողներին ապահովում է գնահատականի կուտակման ընթացակարգային և վարչական ասպեկտների վերաբերյալ տեղեկությամբ, և թե ինչպես և վերջնական նահատականը հաշվարկվում: Ուսանողները վստահ էին, որ տեղյակ են գնահատականի կուտակման մասին:

Բարելավման ոլորտները և խորհուրդները

- 1) 2016թ-ի կանոնակարգը ներառում է ԵՀՀ-ի գնահատման սկզբունքները, որոնք թափանցիկությունը, համապատասխանությունը և հետադարձ կապի ապահովությունն են: Ուշագրավ է, որ սկզբունքները չեն ներառում օբյեկտիվության սկզբունքը: ԵՀՀ-ն պետք է քննարկի օբյեկտիվության ավելացումը՝ որպես գնահատման սկզբունք:
- 2) 2016թ-ի կանոնակարգը չի պարզաբանում, թե ինչպես պետք է գնահատման չափանիշները կապվեն դասընթացի կամ ծրագրի կոնկրետ ուսուցման արդյունքներին: Ուսումնական ծրագրի փաստաթղթերի ուսումնասիրությունը չի տրամադրել գնահատման չափանիշների հետ դասընթացի կոնկրետ ուսուցման արդյունքների հավասարեցման ապացույց: Դասավանդող կազմի և ուսանողների հետ քննարկումները գնահատման չափանիշների և կոնկրետ ուսուցման արդյունքների միջև ուղղակի կապի իրազեկության, ինչպես նաև դրա անհրաժեշտության ոչ մի ապացույց չի ապահովել: Դեռ ավելին, ուսանողների հետ քննարկումները ցույց տվեցին, որ նրանք միշտ չէ, որ տեղյակ են ուսուցման արդյունքներից՝ որպես գնահատման հիմք: ԵՀՀ-ն պետք է երաշխավորի, որ գնահատման չափանիշների պարզ հավասարեցում կա կոնկրետ ուսուցման արդյունքներին, այնպես որ ուսանողները իմանան, որ ուսուցման ինչպիսի արդյունքների հիման վրա են գնահատվում:
- 3) 2016թ-ի կանոնակարգի *հիմնական դրույթները* նշում են, որ Համալսարանը գործարկում է ուսանողների ուսուցման արդյունքների կանոնավոր ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի նպատակներից մեկն է <<դասաբանային ներկայությունների բարելավումը>>: Գնահատման Գնահատման Մեթոդաբանության բաժինը առանձնացնում է մի շարք բաղադրիչներ, որոնցից առաջինը <<դասերի ժամանակ ուսանողների մասնակցության գնահատումն>> է՝ դասաբանային ներկայությունների հաշվարկի օգնությամբ>>: Գնահատման այս բաղադրիչն հատկացվում է 10 կրեդիտ, այն է՝ գնահատականների 10%-ը, և այս կրեդիտները շնորհվում են մասնակցության % մակարդակի հիման վրա: Սա իրենից ներկայացնում է գնահատման նկատմամբ ԵՀՀ-ի մոտեցման նշանակալից թուլություն: ԵՀՀ-ն պետք է վերանայի ներկայության և մասնակցության կրեդիտի շնորհումը:

- 4) Խորհուրդը ուսումնասիրեց գնահատումների համար գնահատականների դեմ ներկայացվող բողոքների ընթացքը՝ վերջին ատեստավորումից զատ, դասավանդող կազմի և ուսանողների հետ: Կայուն ըմբռնման պակաս կար, թե ինչպես կարող էին գնահատականների դեմ բողոքները ներկայացվեն: Թվում էր, որ որոշ ուսանողներ կարծում են, որ սա կատարվելու է՝ հավելյալ քննական հարցեր տալով, մյուս ուսանողները նշեցին, որ բողոքները ներկայացվում են ուսուցչին, մյուսները՝ դեկանին: ԵՀՀ-ն պետք է պարզաբանի բողոքի հիմքերը և ընթացակարգերը, որպեսզի իրենք ատեստավորման ընթացքներին հավասարվեն, և, այսպիսով, Համալսարանում կայունություն լինի:

III.10. ՍՈՎՈՐԵԼՈՒ ԳՈՐԾԸՆԹԱՅԻՆ ՆՊԱՍՏՈՂ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐ

Բարելավման ոլորտները և խորհուրդները

- 1) Պարզ է, որ ԵՀՀ-ն հանձն է առել կատարել մի շարք բարելավումներ, և կա նաև ուսանողներին աջակցող այլ ծառայությունների պլաններ: Այդուհանդերձ, այս ծառայությունները դեռևս զետեղված չեն Համալսարանի կառուցվածքում, այսպիսով ուսանողների համար պարզ է, թե ինչ է առաջարկվում և ում կողմից: Մի քանի ծառայություններ նոր են, և խորհրդի այցելության ժամանակ մի քանիսը դեռևս ծրագրավորման փուլում էին, այսպիսով խորհուրդը հեռավորություն չունի պարզել, թե ծառայությունները որ չափով են բավարարում ուսանողների պահանջները: ԵՀՀ-ն պետք է մշակի ուսանողների կրթությանը նպաստող ծառայությունների համար պարզ և ընդհանուր կառուցվածք:
- 2) Ուսանողներին տեղեկացնում են իրենց ուսման սկզբում առկա ծառայությունների մասին այն ժամանակ, երբ նրանք յուրացնում են ԵՀՀ-ում իրենց ուսման բոլոր ասպեկտների վերաբերյալ տեղեկությունը: Ամբողջական տեղեկությունը կայքում հասանելի չէ, որտեղ ուսանողները կարող էին այն հեշտությամբ գտնել, երբ դրա անհրաժեշտությունը ծագեր: ԵՀՀ-ն պետք է առաջարկը հասցի ուսանողներին տարբեր ուղիների միջոցով, որպեսզի երաշխավորի, որ բոլոր ուսանողներն ունեն կայուն և հեշտությամբ հասանելի տեղեկություն, որին կարող են մուտք ունենալ անհրաժեշտության դեպքում:

Հետագա զարգացման համար առաջարկություններ

- 1) Խորհուրդ է տրվում, որ ԵՀՀ-ն հանձն առնի կատարել նույն կուրսում պահելու և հետաքննելու տոկոսների խորը վերլուծություն, ինչպես նաև մշակի միջոցներ, որպեսզի բարելավի այդ տոկոսները:

III.11. ՀԵՏԱԳՈՏՈՒԹՅՈՒՆ, ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ և/ԿԱՄ ԱՅԼ ՍՏԵՂԾԱՐԱՐ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ

Բարելավման ոլորտները և խորհուրդները

- 1) Հրատարակված նյութերի թիվը, որոնք անգլերենով հրատարակված միջազգային ամսագրերում են, ցածր է: ԵՀՀ դասավանդող կազմի և ուսանողների մասնակցությունը կոնֆերանսներին և նախագծերին 2016թ-ից հիմնականում սահմանափակված է հայալեզու և ռուսալեզու միջազգային կոնֆերանսներով: Խորհուրդը գտավ, որ հետազոտական նախագծերը, որոնք իրականացվում են ԵՀՀ-ում, սահմանափակված են ոլորտով և կարևոր չեն այս կրթական մակարդակում պահանջվող ընդհանուր հետազոտության տեսակետից: Դասավանդող կազմը հայտնեց, որ ԵՀՀ-ն ամբողջական դրույքով աշխատող կազմին հետազոտական աշխատանքի համար համապատասխան ժամանակ չի տրամադրում: Այս փաստերը սահմանափակում են ԵՀՀ-ի տեսանելիությունը հետազոտական աշխատանքում և զարգացման տեսակետից: ԵՀՀ-ն պետք է ստեղծի հետազոտական աշխատանքի համար միջավայր և մշակույթ ուսումնական բոլոր ծրագրերում՝ ներառյալ ընդհանուր բժշկությունը:
- 2) ԻՀ-ը ներառում է հետազոտական աշխատանքի և զարգացման վրա կատարվող ծախսերի վերաբերյալ հայտարարություն: Խորհուրդը համատեղ ուսումնասիրեց ֆինանսական ցուցիչներով ԻՀ-ում հայտարարությունները և չկարողացավ համապատասխանեցնել երկուսը կամ էլ ձեռք բերել հստակ պատկեր այն բանի, թե ինչ ներդրումներ է կատարվում հետազոտական աշխատանքի և զարգացման ուղղությամբ, ինչպես նաև որ գործունեությունների ուղղությամբ: ԵՀՀ-ն պետք է երաշխավորի, որ հետազոտական

աշխատանքին նպաստող ֆինանսավորման վերաբերյալ թափանցիկորեն գրառումներ է կատարվում և ներկայացվում:

- 3) Խորհուրդը տեղեկացավ, որ պահանջներ չկան, որ ԵՀՀ-ում ամբողջականորեն դրույթով աշխատող ուսումնական համապատասխան կազմը հանձն առնի հետազոտական աշխատանքի կատարումը: Տեսած և լսած ապացույցներից խորհուրդը տեսակետ ձևավորեց, որ ԵՀՀ-ում ամբողջական դրույթով աշխատող ուսումնական կազմի ոչ բոլոր անդամներն են ներգրավված հետազոտական աշխատանք կատարելու գործընթացում: Սա նշանակալիորեն սահմանափակում է դասավանդող կազմի և ուսանողի ցանկացած կարևոր համագործակցություն հետազոտության շրջանակներում, և, որ ամենից կարևորն է, տեղին չէ երաշխավորել հետազոտության վրա հիմնված ուսուցման քննադատական պահանջը: Խրախուսվում է, որ ԵՀՀ-ն մշակի իր հետազոտական ունակության զարգացմանն ուղղված ավելի ռազմավարական մոտեցում և պետք է ներառի հետազոտական աշխատանքում ներգրավվող դասավանդող կազմին ուղղված կոնկրետ աջակցություն:
- 4) ԵՀՀ-ն պետք է մշակի հետազոտական աշխատանքի համար ռազմավարություն բաժինների մակարդակով, որը պետք է պարունակի հետազոտական աշխատանք ներառող դասավանդում և ուսանում: ԵՀՀ-ն պետք է քայլեր ձեռնարկի գետեղելու հետազոտական հմտությունների դասավանդումը և հետազոտական գործունեությունները ուսումնական պլանի մեջ:
- 5) Ուսանողների հետ քննարկումները ցույց տվեցին, որ նրանք շատ սահմանափակ են ըմբռնում հետազոտական աշխատանքը, ինչպես նաև ԵՀՀ-ում իրենց կրթության հետ դրա կապը: Փաստը, որ ուսանողների մեծամասնությունն ուսանում է ընդհանուր բժշկություն կամ ատամնաբուժություն, որտեղ հետազոտական աշխատանքի հիմնահարցերի ներգրավման ապացույցի բացակայությունը թուլացնում է ԵՀՀ-ի դիրքը որպես համալսարանի բարձրագույն կրթության ասպարեզում: ԵՀՀ-ն պետք է ձևավորի հետազոտական աշխատանքի և դասավանդման միջև կապի ինստիտուտի մասշտաբով ըմբռնում, ինչպես նաև նպաստի կապին ուսումնական պլանի բոլոր մակարդակներում և բոլոր ֆակուլտետներում:

Հետագա զարգացման համար առաջարկություններ

- 1) Խորհուրդ է տրվում, որ ԵՀՀ-ն սահմանի և կենտրոնանա որպես ամբողջական, նախընտրելիորեն փոխկապակցված ֆակուլտետներ ներկայացող ԵՀՀ-ի համար հետաքրքրություն հանդիսացող երկու կամ երեք հետազոտական ոլորտների վրա: Սա պետք է նաև հաշվի առնի հասարակության պահանջերը:
- 2) ԵՀՀ-ն պետք է ակտիվ փոխհարաբերություններ հաստատի ազգային հետազոտական հաստատությունների հետ:

10.12. ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆԸ ՄԱՏՈՒՑՎՈՂ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Բարելավման ոլորտները և խորհուրդները

4) Ուսանողների և դասավանդող կազմի բոլոր կատեգորիաների հետ քննարկումներից խորհուրդը բազմազան տեսակետների հանդիպեց՝ կապված այն բանի հետ, թե ինչ է իրենից ներկայացնում հասարակությանը մատուցվող ծառայությունը, որը ներառում է հասարակությանը որպես տնտեսական շահ մատուցվող հարկերի վճարում, մանկատներ այցելություններ, հասարակության անդամների համար մարզասրահի բացում: Խորհուրդը չգտավ ոչ մի հստակ ըմբռնում՝ այն բանի հետ կապված, թե հասարակությանը մատուցվող ծառայությամբ ինչ նկատի ունեն կամ էլ այս վերնագրով ԵՀՀ-ն ինչ է հանձն առնում կատարել: ԵՀՀ-ն պետք է ապահովի հասարակությանը մատուցվող ծառայության նշանակության և ռազմավարության պարզ առաջնություն, որպեսզի գործունեությունները հասարակության համար համակարգված և նպատակահարմար լինեն:

2) Չնայած ԵՀՀ-ն մշակել է մի շարք հետազոտություններ, խորհուրդը չտեսավ հետազոտությունների ոչ մի ապացույց, որոնք ուղղված են ավելի լայն համայնքից բացահայտելու կանոնավոր և համակարգային հետադարձ կապ: Իրադարձությունների հետ կապված հետադարձ կապը շատ

անմեղապահ է: Համայնքից չափելի արդյունքներով հետադարձ կապի բացակայությունը, որը հնարավորություն կտար ԵՀՀ-ին վերլուծել իր գործունեությունները և նույնականացնել ապագա հնարավորությունների ներգործությունը, թուլություն է: ԵՀՀ-ն պետք է մշակի և կիրառի հաշվետվության միջոցներ, որպեսզի գնահատի, վերլուծի և հսկի համայնքին մատուցվող հաշվետվության գործունեությունները:

3) ԵՀՀ-ն օգտագործում է ԶԼՄ-ի մի շարք տեսակներ՝ ներառյալ հեռուստատեսային ծրագրերը, ԵՀՀ հաշվառման ալիքը, ռադիոն և սոցիալական կայքերը: Այս ուղիները հանրության հետ կապի արդյունավետ միջոցներ կարող են լինել՝ կրթելով հանրությանը և նպաստելով հասարակության ավելի քննադատորեն զարգացմանը: Այդուհանդերձ, խորհուրդը գտավ, որ ԵՀՀ-ում այս լրատվամիջոցների կիրառման հիմնական կենտրոնացումը տեղեկության տարածումը և նոր ուսանողների ներգրավելու հարապատկերով ԵՀՀ-ի համար գովազդ ապահովելն է: ԵՀՀ-ն պետք է վերանայի իր կողմից օգտագործվող լրատվամիջոցները, որպեսզի կենտրոնանա հանրության հիմնահարցերի վրա և ապահովի իր մասնագիտություններին առնչվող տեղեկությամբ՝ արդյունքում կրթելով և զարգացնելով ավելի լայն հանրություն:

Ճառագիտության զարգացման համար առաջարկություններ

- 1) ԵՀՀ-ն կարող է ցանկություն հայտնել քննարկել իր բժշկական անձնակազմից հանրության համար բժշկական ծառայություններ առաջարկելու հարցը:
- 2) ԵՀՀ-ն կարող է ցանկություն հայտնել քննարկել ՀՀ-ում միջհամալսարանական գործունեություններում դասավանդող կազմի ներգրավվածության մակարդակի բարձրացման հարցը:
11. Եթե մեկից երկու գնահատում է տրամադրվում որպես <<չի համապատասխանում>>, Խորհուրդը վերլուծում է բուհի բարելավման ուժեղ կողմերը և ոլորտները, ինչպես նաև եզրակացնում է, որ կան թերություններ ղեկավարման, կառավարման, ուսուցման և հետազոտական գործունեություններում կամ էլ բուհում սովորելու և հետազոտության միջավայրերում, դրանց վերացման ուղղությամբ ցուցումներ տալիս և որոշում բուհին հավատարմագրում շնորհել երեք տարի ժամկետով կամ էլ եզրակացնում է, որ ղեկավարման, կառավարման, ուսուցման և հետազոտական գործունեությունները, ինչպես նաև բուհում սովորելու և հետազոտության միջավայրերը չեն բավարարում պահանջները և որոշում է բուհը հավատարմագրում չշնորհել:
12. Խորհուրդը ծանրութեթև արեց բարելավման ուժեղ կողմերը, ոլորտները, ինչպես նաև սույն փաստաթղթի 10-րդ կետում ներկայացված խորհուրդները, հաշվի առավ, որ
 - 1) Ուսումնական ծրագրերի զարգացման և վերանայման պարզ փաստաթղթավորված գործընթացներ կան, որոնք ներառում են արտաքին փորձագետների ներգրավման պարզ ցուցումներ:
 - 2) Դասավանդող կազմի հմտություններով և փորձով ուսանողի բավարարվածության բարձր մակարդակը:
 - 3) Արելյանում գտնվող նոր շենքը, որը ապահովում է բժշկության ոլորտում գործնական աշխատանքի ժամանակակից հարմարություններ:
 - 4) Կրթության Որակի Ապահովման Ձեռնարկի թողարկումը:
13. Օտտ <<Ինստիտուցիոնալ Հավատարմագրման Ուղեցույց>> փաստաթղթի 43.7-րդ կետի՝ եթե Խորհուրդը հավատարմագրման երկու որոշումներն է ծանրութեթև անում և գտնում, որ բուհը պետք է բավարարի որոշակի պայմաններ, ավելի դրական որոշում հնարավոր կլինի, Խորհուրդը կարող է կայացնել այդ որոշումը երկրորդային պայմանով, ինչպես որ սահմանված է Վարչական Որոշումներ Կայացնելու Ընթացակարգի վերաբերյալ Օրենքի §53-ում:
14. Խորհուրդը գտավ, որ ղեկավարման, կառավարման, ուսուցման և հետազոտական գործունեությունները, ինչպես նաև բուհում սովորելու և հետազոտության միջավայրերը մասամբ են համապատասխանում պահանջներին՝ պայմանով, որ ԵՀՀ-ն հրատապ վերացնում է հետևյալ թերությունները՝

- 1) Ռազմավարական պլանն ունի 11 նպատակ, որոնցից չորսը կապված է աղբյուրներին, երեքը՝ ներքին և արտաքին հաղորդակցությանը, երկուսը՝ դասավանդմանը, իսկ մեկը՝ հետազոտությանը: Յուրաքանչյուր նպատակ ունի մի շարք ցուցիչներ, ինչնիցե, խորհուրդը չկարողացավ գտնել սրանց համար թիրախների ոչ մի ապացույց ոչ փաստաթղթերում, ոչ էլ վերադաս անձնակազմի և ղեկավարող մարմնի հետ քննարկումներում: ԵՀՀ-ը պետք է մշակի ամբողջովին մտածված ռազմավարական պլաններ, որոնք հիմնված են խորը և ապացույցների վրա հիմնված վերլուծության վրա, որոնք ներառում են կոկրետ թիրախներ, որպեսզի երաշխավորեն, որ նախապատվությունները պարզորեն նույնականացված են, և որ նպատակները սահմանափակ են:
- 2) Պահանջներ չկան, որ ԵՀՀ-ում ամբողջական դրույքով աշխատող ուսումնական համապատասխան կազմը հանձն առնի հետազոտական աշխատանքի կատարումը: Տեսած և լսած ապացույցներից խորհուրդը տեսակետ ձևավորեց, որ ԵՀՀ-ում ամբողջական դրույքով աշխատող ուսումնական կազմի ոչ բոլոր անդամներն են ներգրավված հետազոտական աշխատանք կատարելու գործընթացում: Սա նշանակալիորեն սահմանափակում է դասավանդող կազմի և ուսանողի ցանկացած կարևոր համագործակցություն հետազոտության շրջանակներում, և, որ ամենից կարևորն է, տեղին չէ երաշխավորել հետազոտության վրա հիմնված ուսուցման քննադատական պահանջը: ԵՀՀ-ն պետք է մշակի իր հետազոտական ունակության զարգացմանն ուղղված ավելի ռազմավարական մոտեցում և պետք է ներառի հետազոտական աշխատանքում ներգրավվող դասավանդող կազմին ուղղված կոնկրետ աջակցություն: ԵՀՀ-ն պետք է ներառի ամբողջական դրույքով աշխատող ուսումնական կազմի պայմանագրերի ուսումնասիրման պահանջ:
- 3) Ըստ Վարչական Որոշումներ Կայացնելու Ընթացակարգի վերաբերյալ Օրենքի 53 (1) 2)-րդ կետի՝ վարչական օրենքի երկրորդային պայմանը հավելյալ պարտականություն է, որն առնչվում է վարչական օրենքի գլխավոր կանոնակարգին, ինչպես նաև, ըստ 53 (1) 3)-րդ կետի՝ վարչական օրենքի գլխավոր կանոնակարգից ծագող իրավունքի ստեղծման լրացուցիչ պայման: Վարչական Որոշումներ Կայացնելու Ընթացակարգի վերաբերյալ Օրենքի 53 (2) 2)-րդ և 3) կետերը սահմանում են, որ երկրորդային պայման կարող է դրվել վարչական օրենքի վրա, եթե հնարավոր չլինի, որ վարչական օրենքը ձևավորվի առանց երկրորդային պայմանի կամ եթե վարչական օրենքի հարցը պետք է լուծվի՝ հայեցողության վարչական իրավունքի հիման վրա: Խորհուրդը գտավ, որ առանց երկրորդային պայմանի որոշումը <<հավատարմագիր չնորհել>>-ն է և հիմնված է <<Միջազգային Հավատարմագրման Ուղեցույց>>-ի 43.5-րդ և 43.7-րդ կետերի վրա:

ՈՐՈՇԵՑ

Հավատարմագիր չնորհել Երևանի Հայբուսակ Համալսարանին երեք տարի ժամկետով՝ հետևյալ երկրորդային պայմաններով՝

- 1) ԵՀՀ-ը պետք է մշակի ամբողջովին մտածված ռազմավարական պլաններ, որոնք հիմնված են խորը և ապացույցների վրա հիմնված վերլուծության վրա, որոնք ներառում են կոկրետ թիրախներ, որպեսզի երաշխավորեն, որ նախապատվությունները պարզորեն նույնականացված են, և որ նպատակները սահմանափակ են:
- 2) ԵՀՀ-ն պետք է ներառի ամբողջական դրույքով աշխատող ուսումնական կազմի պայմանագրերի ուսումնասիրման պահանջ:

Երևանի Հայբուսակ Համալսարանը պետք է ներկայացնի 13-րդ կետում նկարագրված թերությունների վերաբերյալ անգլերենով զեկույց ամենաուշը մինչև 22.11.2020թ-ը:

Միջոցառման ընդունվել է 9 կողմ և 0 դեմ ձայներով:

16. Այս հավատարմագիրը վավեր կլինի մինչև 22.11.2022թ-ը: Եթե Երևանի Հայբուսակ Համալսարանը մինչև պայմանավորված ամսաթիվը չհամապատասխանեցնի երկրորդային պայմանին, Խորհուրդը չեղյալ կհամարի հավատարմագրման այս որոշումը կամ էլ նոր երկրորդային պայման կստեղծի:

17. Անձը, որը գտնում է, որ իր իրավունքները խախտվել կամ որի ազատությունները սահմանափակվել են այս որոշումը, կարող է EKKK Որակի Գնահատման Խորհրդով հայց ներկայացնել 30 օրվա ընթացքում այն բանից հետո, երբ հայց ներկայացնողը վիճաբանվող որոշման վերաբերյալ տեղեկացվել կամ էլ պետք է տեղեկացված լիներ: Այս որոշմանն ուղղված դատական անդրադարձը հնարավոր է դրա առաքումից հետո 30 օրվա ընթացքում՝ հայց ներկայացնելով Տալլինի Վարչական Դատարանի Շենք՝ Վարչական Դատավարության Օրենսգրքով նախատեսված ընթացակարգի համաձայն:

/ստորագրված է/
Տառն Օստոն
Խորհրդի Փոխնախագահ

/ստորագրված է/
Հիլար Բաուման
Խորհրդի Քարտուղար